

RESUMÉ

BYGGERIETS HANDLETANK FOR BÆREDYGTIGHED

Bygge- og anlægssektorens
handleplan på vej mod
bæredygtighed i byggeriet

JANUAR 2024

MEDLEMMER AF HANDLETANKEN

Medlemmer af Handletankens styregruppe

INGENIØRER:

Rambøll Danmark A/S
Ib Enevoldsen
Adm. direktør

COWI A/S

Jens H. Christoffersen
CEO

DRIFTPARTNERERE:

Kemp & Lauritzen A/S
Peter Kaas Hammer
Adm. direktør

BYGGEHERRERÅDGIVERE:

Bauherr A/S
Peter Fangel Poulsen
Direktør

ENTREPRENØRER OG UDFØRENDE

Aarsleff Holding A/S
Jesper Kristian Jacobsen
Adm. direktør

MT Højgaard Holding A/S
Henrik Mielke

CG Jensen A/S

Michael S. Larsen
Adm. direktør

Skou Gruppen A/S

Martin Skou Heidemann
Adm. direktør

ARKITEKTER:

JJW Arkitekter A/S
Katja Viltøft
Kreativ direktør & partner

DRIFTSHERRER:

Domea.dk
Thomas Holluf Nielsen
Adm. direktør

REALKREDIT:

Nykredit A/S
Tonny Thierry Andersen
Koncerndirektør

MATERIALEPRODUCENTER/-LEVERANDØRER:

Rockwool A/S
Henrik Frank Nielsen
Senior Vice President

CRH Concrete A/S

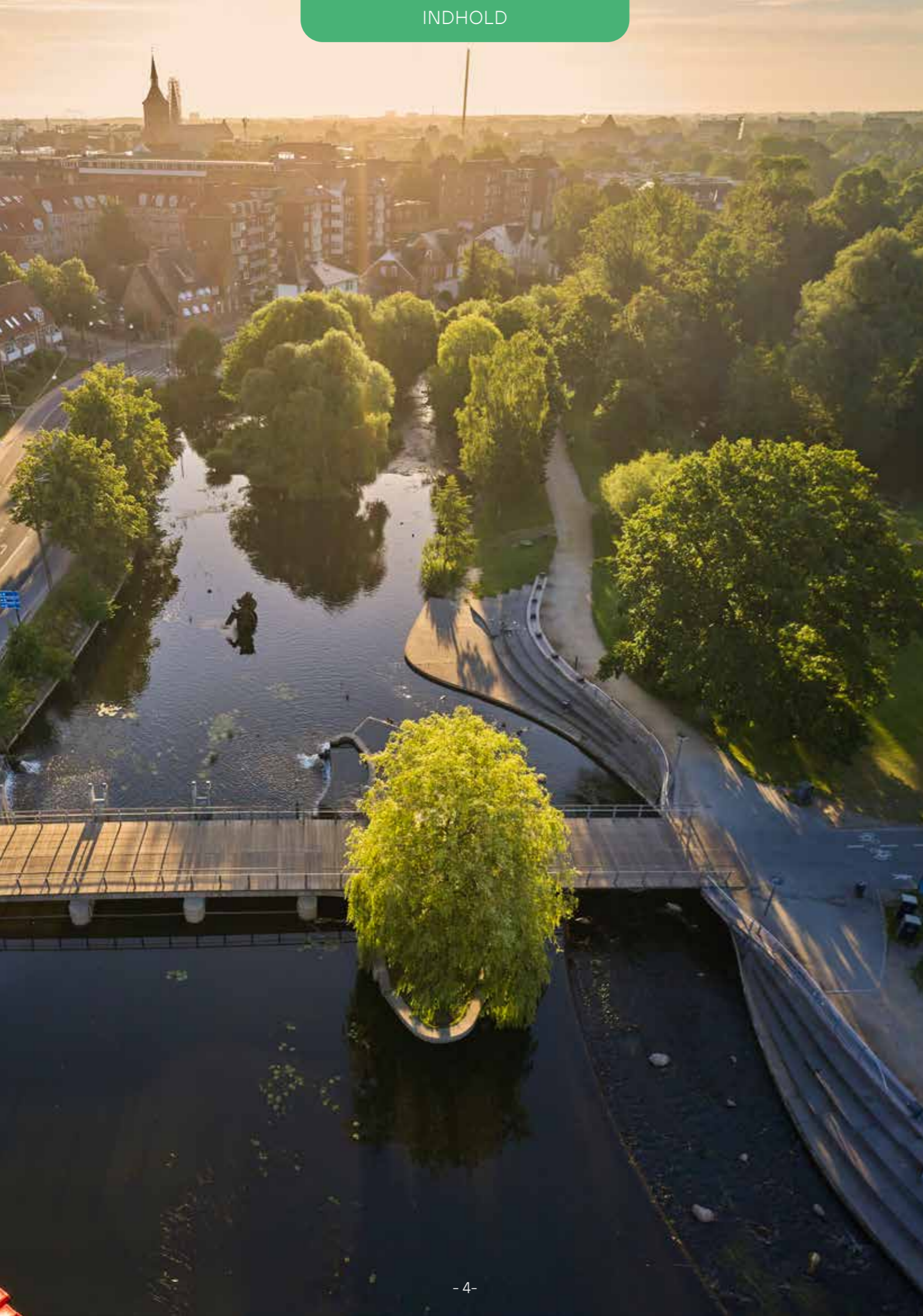
Claus Bering
Adm. direktør

EJENDOMSUDVIKLERE OG -BESIDDERE:

Jeudan A/S
Per W. Hallgren
Adm. direktør

Bidragydere til Handletanken:

- ARK
- Arkitema
- Artelia
- Atkins Global
- BIRKMOSE CONSULTING
- BMI Group Denmark
- Bauherr
- Bircon
- Build, Aarhus Universitet
- By og Havn
- Bygma Gruppen
- C.F. Møller
- CG Jensen
- CLT Danmark
- CONCITO
- COWI
- CRH Concreate
- DEAS
- Dahl-Sørensen
- Dan-element
- Domea.dk
- Dominia
- EKJ Rådgivende Ingeniører
- Ejner Kornerup
- Enemærke & Pedersen
- Energinet.dk
- FB Gruppen
- FSB
- G.S.V. Materialeudlejning
- GK Danmark
- Gjensidige
- HD Lab
- Henning Larsen Arkitekter
- Hofo
- HvidberG
- ISS
- JJW Arkitekter
- Jeudan
- Kemp & Lauritzen
- Kingo Karlsen
- Kuben Management
- Københavns Kommune
- Lendager
- Loxam
- MT Højgaard Holding
- Mariendal EL-Teknik
- Marlon Tørmørtel
- Matter bybrix
- Metroselskabet
- NCC Danmark
- NIRAS Gruppen
- NXT
- Nykredit
- Næste
- ODICO Construction Robotics
- Per Aarsleff
- ROCKWOOL
- Rambøll
- Realcredit Danmark
- Region Hovedstaden
- Roskilde Kommune
- Rådet for Bæredygtigt Byggeri
- SLA
- SOLAR
- STARK
- SYSTRA Danmark
- SabetoFLEX
- Saint-Gobain ISOVER
- Scanglas
- Siemens
- SiteHub
- Skou Gruppen
- Smith Innovation
- Sted
- Sweco
- Swisspearl Danmark
- Søren Jensen Rådgivende Ingeniører
- TSCHERNING
- Unicon
- Velux
- Vandkunsten
- Vejdirektoratet
- Velliv Ejendomme
- Vilhelm Lauritzen Arkitekter
- Værdibyg
- Wexøe
- Aalborg Portland
- Aarhus Kommune

INDHOLD

1. FORORD	6
Det er tid til handling	
2. OM HANDLETANKEN	8
Fokus på at fremme omstillingen mod et mere bæredygtigt byggeri	
3. VISION	10
Bygge- og anlægssektoren står sammen om at bygge en grønnere fremtid	
4. AMBITION	12
Handletanken har fokus på CO ₂ -reduktioner, overgang til cirkulær økonomi og beskyttelse af biodiversitet	
5. 33 ANBEFALINGER	16
Til styrket bæredygtighed i bygge- og anlægssektoren	
6. VI SKAL I GANG MED DET SAMME	24
Vi har ikke råd til at vente; tiden til handling er nu	

1. FORORD

Det er tid til handling

Verden befinder sig i en bæredygtighedskrise, og der er behov for en gennemgribende transformation af den måde, vi lever og bor på i dag. Danmark er godt i gang med at reducere sit CO₂-aftryk, men der er stadig lang vej endnu. Og kigger vi mod vores omfattende ressourceforbrug og truede biodiversitet, står en enorm opgave foran os.

I lyset af de tiltagende klimaudfordringer har en bred gruppe af interessenter fra bygge- og anlægssektoren besluttet at skærpe sit fokus på, hvordan sektoren kan omdanne sin måde at bygge og udvikle infrastruktur og bygninger på, for at fremme bæredygtighed og klimaneutralitet. Derfor har en samlet sektor etableret Byggeriets Handletank for Bæredygtighed.

Med 33 konkrete og handlingsorienterede anbefalinger viser Handletanken en vej frem mod en mere bæredygtig sektor, der udleder betydeligt mindre CO₂ og forurening, reducerer bygge- og anlægssektorens ressourceforbrug, og øger cirkulariteten og biodiversiteten. Målet er en sektor, hvor materiale-spild og affald minimeres, og hvor uddannelse i og udnyttelse af de grønne kompetencer prioriteres.

Med Handletankens arbejde ønsker bygge- og anlægssektoren at være en aktiv medspiller i den bæredygtige transformation. Det kræver et stærkt og vedvarende samarbejde i hele værdikæden. Og det kræver, at den offentlige sektor, videninstitutioner m.fl. også bidrager. Kun i fællesskab kan vi bygge en grønnere og mere bæredygtig fremtid. Det er tid til at handle.

God læselyst!

Bygge- og anlægssektoren spiller en afgørende rolle for en grønnere og mere bæredygtig fremtid og udgør i dag:

22%

Af Danmarks globale CO₂-aftryk

33%

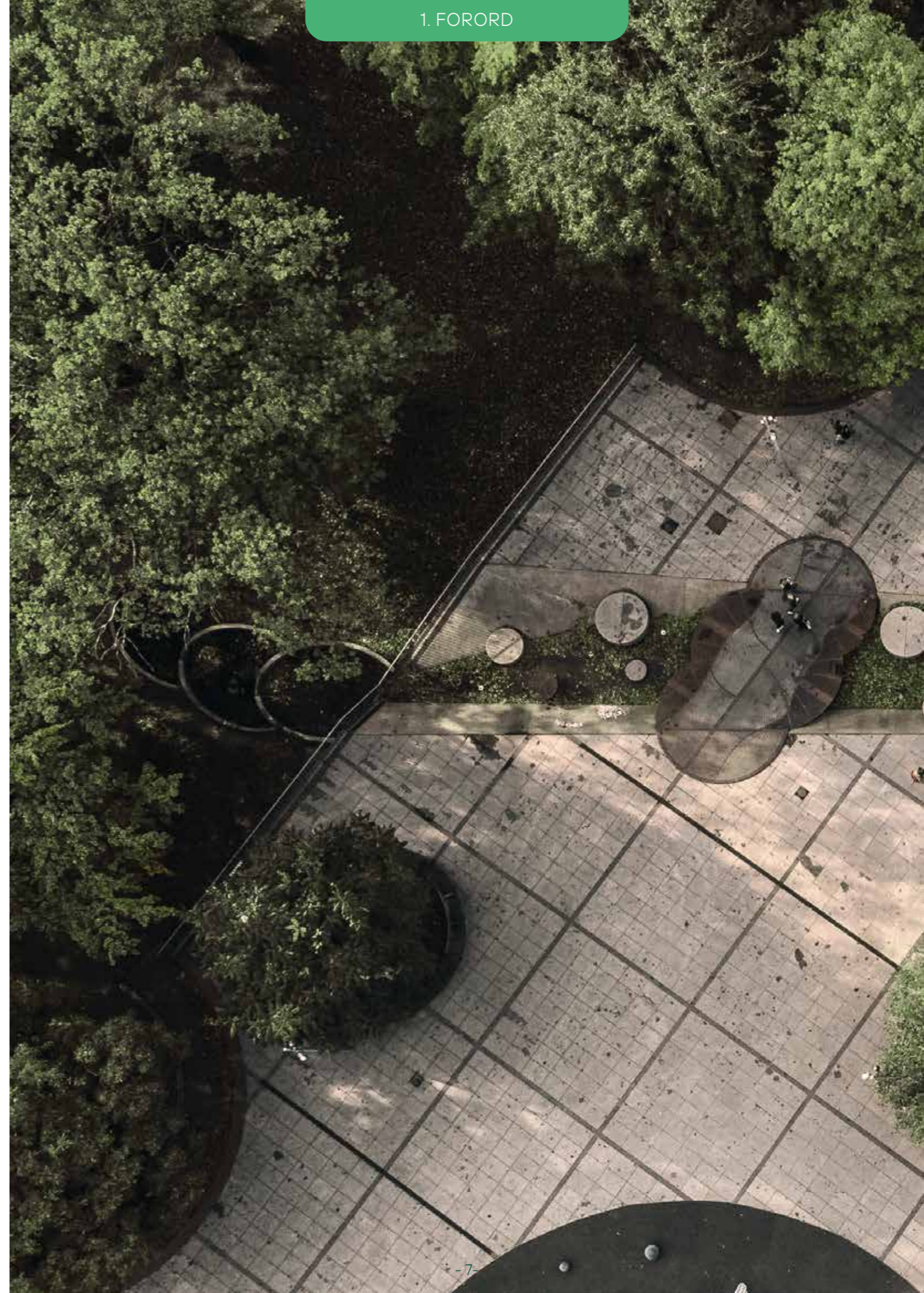
Af Danmarks samlede materialeforbrug

24%

Af Danmarks samlede energiforbrug

40%

Af Danmarks samlede affaldsmængde

2. HANDLETANKEN

Fokus på at fremme omstillingen mod et mere bæredygtigt byggeri

Med etableringen af Byggeriets Handletank for Bæredygtighed har bygge- og anlægssektoren sat retningen mod en grønnere og mere bæredygtig fremtid. Handletankens kerneopgave er at fremme omstillingen til et mere bæredygtigt byggeri, der påvirker – og inddrager – hele værdikæden. Det kræver et stærkt samarbejde på tværs af hele sektoren. Og det kræver handling – hellere i dag end i morgen.

Samarbejdet i Byggeriets Handletank for Bæredygtighed er et utraditionelt og ambitiøst partnerskab på tværs af virksomheder, organisationer og relationer i hele branchens værdikæde.

Handletanken bygger på bidrag fra 88 aktører fra hele bygge- og anlægssektorens værdikæde. I løbet af 2023 har mere end 110 medlemmer eller repræsentanter fra deres virksomheder bidraget til arbejdet med uvurderlig viden om potentialer og muligheder ved øget bæredygtighed i byggeriet ved deltagelse i Handletanksmøder, workshops og camps. Handletanken er ledet af en styregruppe på 15 virksomhedsrepræsentanter, og understøttet af et sekretariat bestående af seks partnerorganisationer.

Handletanken tager i sin definition på bæredygtighed bl.a. afsæt i EU-taksonomien og miljømæssigt bæredygtige investeringer, der søger at bidrage til at opfylde EU's klima- og miljømål, samt nationale og internationale målsætninger.

På baggrund af en grundig vurdering af mulighederne for at have de største positive effekter har Handletanken valgt at have hovedfokus på tre centrale miljømål:

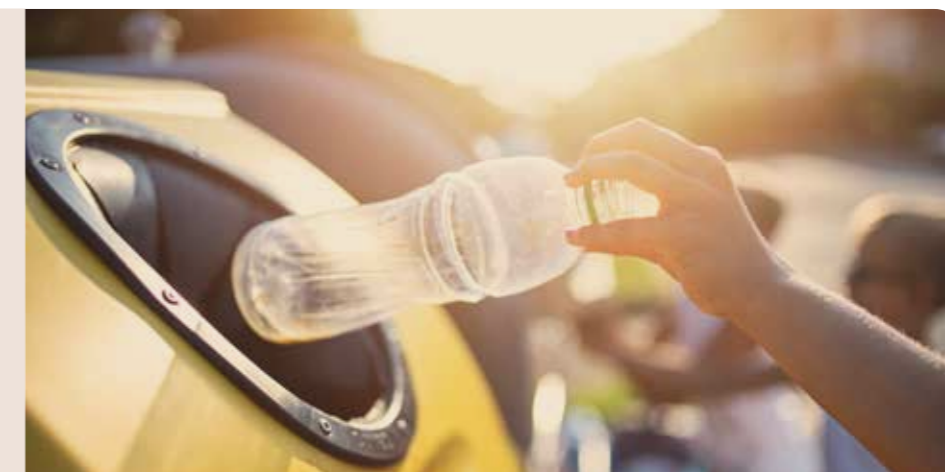
CO₂

Modvirkning af klimaforandringer igennem CO₂-reduktioner

CIRKULÆR ØKONOMI

Overgang til cirkulær økonomi

BIO-DIVERSITET

Beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer

3.VISION

ET SAMLET BYGGERI OM EN SAMLET VISION

Bygge- og anlægssektoren står sammen om at bygge en grønnere fremtid

Danmark skal være et foregangsland inden for omstillingen mod en grønnere bygge- og anlægssektor. Det gavner både kloden og det danske samfund. Det kræver store ændringer i hele sektoren. Både i vores mindset og kompetencer samt i den måde der konkret bygges nyt, renoveres, transformeres og anlægges, samt drives bygninger og anlæg på. Hvis vi handler nu, er potentialet stort.

Vi forestiller os et Danmark, hvor:

... vi i mindre grad bygger nyt. Hvor bygningsdriften er grøn. Hvor vi konstant transformerer og renoverer eksisterende bygninger, så de omfavner nye formål og behov. Et Danmark, hvor vi genbruger materialerne igen og igen, hvor markedet giver plads til nye bæredygtige materialer, hvor vi reducerer spild i byggeprocessen og hvor resultatet er de mest bæredygtige kvadratmeter.

... vi har verdens mindst klima- og miljøbelastende forsyningsystemer, broer, veje, baner og havne. Hvor folk fra hele verden kommer til Danmark for at lære om bæredygtig infrastruktur, hvor forsyningslinjer, veje, baner og broer er bygget og drives helt uden ressourcer, der belaster vores biodiversitet unødigt, og hvor selv de største byggerier er bygget med minimal eller ligefrem positiv bæredygtighedseffekt.

... vi aktivt tænker biodiversitet ind i byggeriet, så vores byggeri og anlæg ikke kun understøtter og gavner mennesker, men også påvirker dyr og planter positivt. Hvor der passes på naturen, når der bygges, og hvor vi anskuer biodiversiteten som en naturlig del af løsningen – også i byerne.

... bygninger og anlæg er koblet op på innovative og digitale teknologier. Hvor data og digitalisering effektiviserer opførelse og drift af bygninger og anlæg og skaber fælles standarder, værktøjer, og digitale arbejdsmetoder, der dokumenterer, bistår og sikrer, at sektoren opfylder de grønne ambitioner.

Alt det og meget mere kan vi gøre sammen. Det kræver et stærkt samarbejde, der favner hele værdikæden lige fra entreprenører, materialeproducenter, grossister, rådgivere, bygherrer, installatører, finansierings- og forsikringselskaber. Og det kræver, at vi tænker bæredygtighed ind i alle vores aktiviteter, lige fra design og opførelse af nye bygninger og anlæg til renovering og transformation af eksisterende bygninger og infrastruktur. Det spænder helt fra mindre reparationer til storstilede anlægsprojekter.

For bygge- og anlægssektoren lykkes kun med en bæredygtig omstilling i fællesskab og i samarbejde med hinanden. Og vi starter allerede nu.

4. AMBITION

Handletanken har fokus på CO₂-reduktioner, overgang til cirkulær økonomi og beskyttelse af biodiversitet

I overensstemmelse med centrale klima- og miljømål sigter Byggeriets Handletank for Bæredygtighed mod at modvirke klimaforandringerne igennem CO₂-reduktioner, at styrke overgangen til cirkulær økonomi samt at beskytte og genoprette biodiversitet og økosystemer.

CO₂

Handletankens ambition og anbefalinger sigter mod at bygge- og anlægssektoren højest giver anledning til et globalt CO₂-aftryk på 5,3 mio. tons CO₂ i 2030.

På CO₂-området er det Handletankens ambition, at bygge- og anlægssektoren højest giver anledning til et globalt CO₂-aftryk på 5,3 mio. tons CO₂ i 2030. I tillæg hertil sigter Handletankens anbefalinger mod, at et nybyggeris gennemsnitlige CO₂-aftryk i 2025 maksimalt er på 7,2 kg CO₂/m²/år. Hvis Handletankens anbefalinger implementeres, forventes den gennemsnitlige klimapåvirkning for nybyggeri at være ca. 3,25 kg/CO₂/m²/år i 2030, svarende til en reduktion i den forventede klimapåvirkning med omtrent 36 pct.

CIRKULÆR ØKONOMI

Handletanken vil reducere bygge- og anlægssektorens ressourceforbrug markant, bl.a. ved bedre dimensionering, mere genbrug og reduceret spild og affald.

Inden for cirkulær økonomi er det Handletankens ambition at reducere bygge- og anlægssektorens forbrug af jomfruelige ressourcer markant inden 2030. Ambitionen lægger sig op ad EU-taksonomiens målsætning, hvor fokus er rettet mod at reducere mængden af bygge- og nedrivningsaffald, der genereres på byggepladsen, og samtidig sikre, at en øget mængde af u-forurenat affald kan genbruges og genanvendes i overensstemmelse med ambitionerne i affaldshierarkiet. Handletanken ønsker at understøtte en udvikling i branchen, som kan bidrage til at imødekomme EU's målsætning om, at minimum 90 procent af affaldet fra byggepladsen kan genbruges og genanvendes efterfølgende.

BIODIVERSITET

Handletanken tilslutter sig 'Nature Positive by 2030', dvs. senest i 2030 skal alle bygge- og anlægsprojekter have et positivt nettobidrag til biodiversiteten.

Handletanken er optaget af at sikre, at biodiversitet bliver en integreret del af bygge- og anlægssektorens 'license to operate', og at alle led af bygge- og anlægssektorens værdikæde får et større fokus på, hvordan naturen og biodiversiteten kan beskyttes og forbedres. Derfor tilslutter Handletanken sig 'Nature positive by 2030', en ambitiøs målsætning der indebærer, at bygge- og anlægsprojekter skal have et positivt nettobidrag til biodiversiteten.

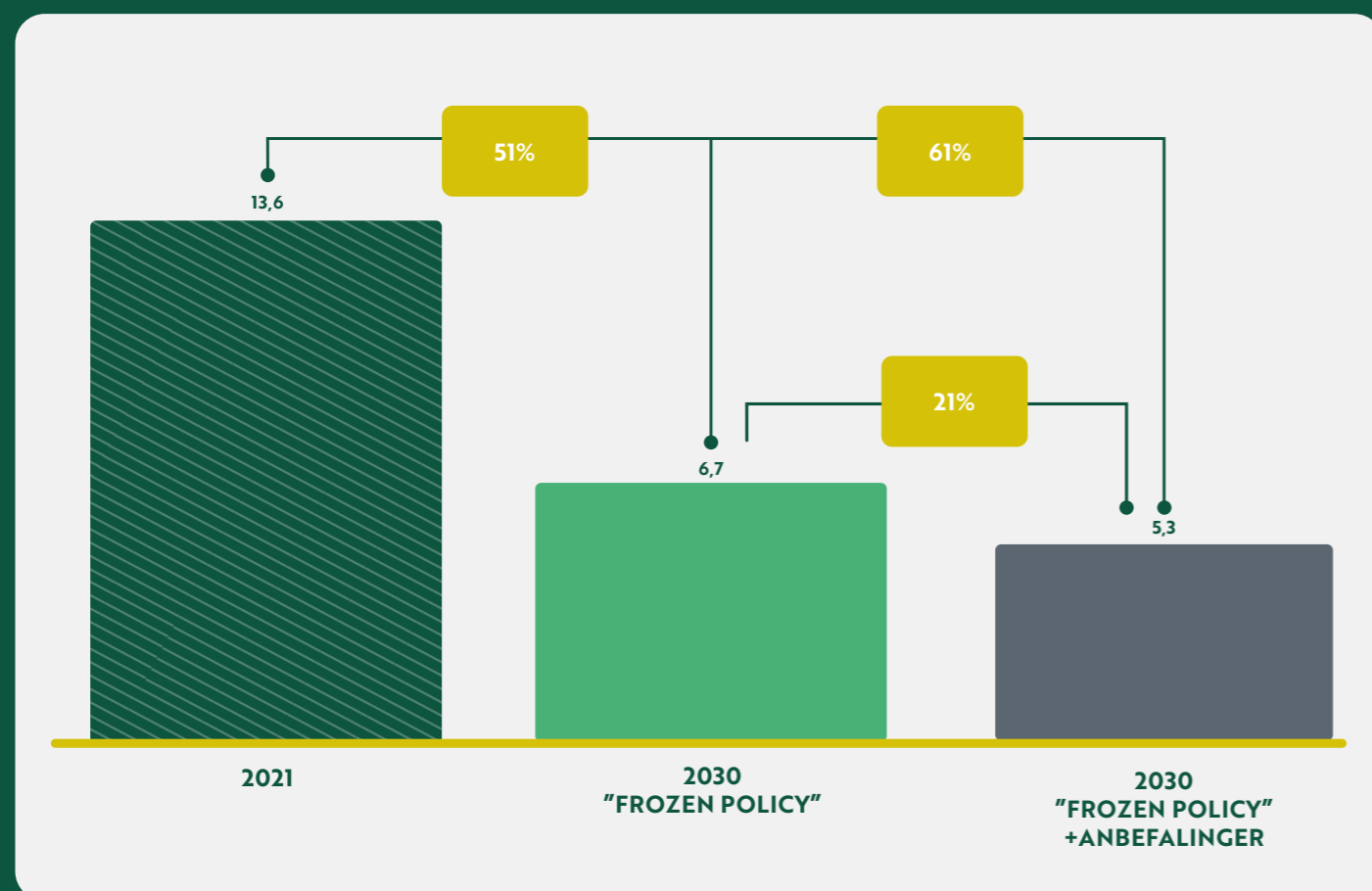
BYGGE- OG ANLÆGSSEKTORENS HISTORISKE OG FORVENTEDE CO₂-AFTRYK

Handletankens anbefalinger skønnes at reducere bygge- og anlægssektorens CO₂-aftryk markant

Bygge- og anlægssektorens globale CO₂-aftryk forventes at falde med omtrent 50 pct. i perioden 2021-2030 i fravær af yderligere tiltag, jf. figur 1. Det forventede fald bygger især på en forudsætning om en effektivering af den planlagte omstilling til grønnere energi i forsyningssektoren, samt bidrag fra "Den nationale strategi for bæredygtigt byggeri". Handletankens anbefalinger skønnes oveni i dette, at reducere bygge- og anlægssektorens globale CO₂-aftryk med omtrent 1,4 mio. tons CO₂, svarende til en yderligere reduktion på 21 pct. fra det forventede niveau i 2030, og dermed et samlet fald på 61 pct. fra niveauet i 2021.

Figur 1: Forbrugsbaseret CO₂-aftryk fra bygge- og anlægssektoren, inkl. effekt af Handletankens anbefalinger, 2021, 2030 (fremskrivning "frozen policy")

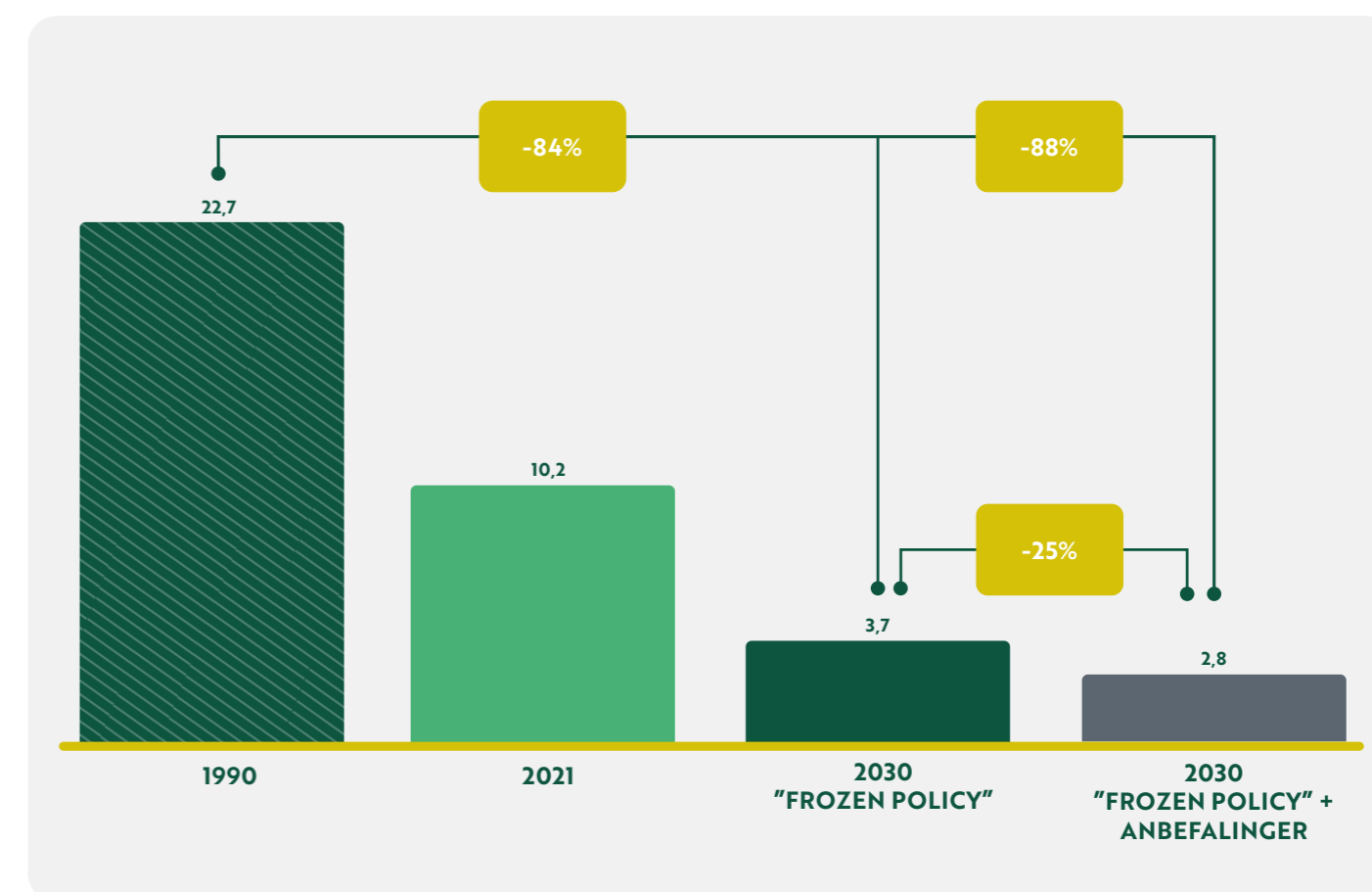
Mio. tons CO₂

Hvis der kun tages højde for sektorens territoriale CO₂-aftryk, dvs. de udledninger, der sker inden for Danmarks grænser, forventes sektorens CO₂-aftryk uden yderligere tiltag at falde til 3,7 mio. tons CO₂ i 2030, svarende til et fald på godt 84 pct. fra niveauet i 2021, jf. figur 2. Handletankens anbefalinger skønnes oveni dette at reducere bygge- og anlægssektorens territoriale CO₂-aftryk med 0,9 mio. tons CO₂, svarende til en yderligere reduktion på 25 pct. fra det forventede niveau i 2030.

Figur 2: Territorialt CO₂-aftryk fra bygge- og anlægssektoren, inkl. effekt af anbefalinger, 1990, 2021, 2030 (fremskrivning "frozen policy")

Mio. tons CO₂

Den danske klimalov forpligter det danske samfund til at reducere udledningen af territoriale drivhusgasser med 70 pct. i 2030 sammenlignet med 1990, og alle samfundssektorer forventes at bidrage. Bygge- og anlægssektoren forventes ikke blot at indfri, men også væsentligt overgå, denne forventning. Således forventes sektoren at have reduceret sit territoriale CO₂-aftryk i 2030 med 88 pct. sammenlignet med niveauet i 1990, hvis Handletankens anbefalinger gennemføres.

5. ANBEFALINGER

33 anbefalinger til øget bæredygtighed i bygge- og anlægssektoren

Byggeriets Handletank for Bæredygtighed har udviklet i alt 33 konkrete anbefalinger, der sigter mod at reducere sektorens CO₂-udledninger og styrke cirkulariteten og biodiversiteten, jf. tabel 1. Heraf har Handletanken identificeret ti højt prioriterede anbefalinger, der forventes at have særligt stor effekt og høj gennemførlighed. Og fem som vi vil sætte i værk med det samme.

CO₂

Modvirkning af klimaforandringer gennem CO₂-reduktioner

Handletanken har formuleret 15 anbefalinger, der sigter mod at reducere sektorens CO₂-aftryk. Heraf er seks særligt højt prioriterede.

Handletanken har et stærkt fokus på at reducere sektorens CO₂-aftryk gennem øget renovering og optimeret ressourceanvendelse. Således sigter en række af Handletankens anbefalinger bl.a. mod at transformere eksisterende bygninger, begrænse nedrivning hvor det giver mening, designoptimere anlægsprojekter, samt energieffektivisere den eksisterende bygningsmasse.

Bygge- og anlægssektoren agerer i et komplekst system af love og reguleringer, der kan optræde som barrierer for omstillingen mod øget bæredygtighed. Derfor sigter Handletankens anbefalinger også mod at forenkle gældende regulering med fokus på bæredygtighed, at stramme CO₂-kravene til bygninger og anlæg, og at styrke LCA-metoden til vurdering af bygningers og anlægs aftryk.

For at styrke data-drevet innovation og finansiering af bæredygtige projekter sigter Handletankens anbefalinger bl.a. også mod at harmonisere og ensrette strukturer og standarder for bygge- og anlægsdata og adgangen til produktinformation, at kvalitetssikre og udstille forbrugs- og affaldsdata, at styrke finansieringsmulighederne for bæredygtige byggeprojekter samt at etablere CO₂-fangst i cementproduktionen.

Prioriterede anbefalinger for CO₂:

Stramning af CO₂-krav til bygninger og styrkelse til LCA-metoden

Mindre nedrivning og mere renovering og transformering

Energi-effektivisering af den eksisterende bygningsmasse

Regelforenkling med fokus på bæredygtighed

Anlægslov med bæredygtighedskrav til anlægsprojekter

Fælles sprog og struktur for bygningsdata

5. ANBEFALINGER

33 anbefalinger til øget bæredygtighed i bygge- og anlægssektoren

CIRKULÆR ØKONOMI

Overgang til cirkulær økonomi

Handletanken har formuleret 13 anbefalinger til at styrke cirkulær økonomi i bygge- og anlægssektoren. Heraf er to anbefalinger særligt prioriterede.

Handletanken er stærkt optaget af at sikre en ensartet brug af genbrugsmaterialer i sektoren. Flere af Handletankens anbefalinger sigter derfor mod at udvikle klare standarder og dokumentationsmetoder for at sikre, at genbrugsprodukter- og materialer opfylder samme krav til sikkerhed, kvalitet og bæredygtighed, som jomfruelige materialer.

En styrket anvendelse af cirkulære principper kræver en fælles forståelse og strategi i sektoren og markedet. Handletankens anbefalinger sigter derfor mod at udvikle en national handlingsplan for cirkulær økonomi i bygge- og anlægssektoren, reducere spild og affald i byggedesign og byggeproces, styrke markedet samt inspirere til nytænkning og innovation om cirkulære principper via dispensationsordninger til eksperimenterende byer.

I det bæredygtige byggeri er der behov for markedsmodning. Det kræver, at der skabes et miljø, hvor bæredygtige praksisser kan trives. Handletankens anbefalinger sigter med afsæt heri mod at støtte sektoren i at overholde EU's målsætninger for reduktion af skadelige kemikalier, styrke brugen af data om drift, renovering og vedligehold, samt at etablere risikofonde, som kan understøtte innovative initiativer og løsninger.

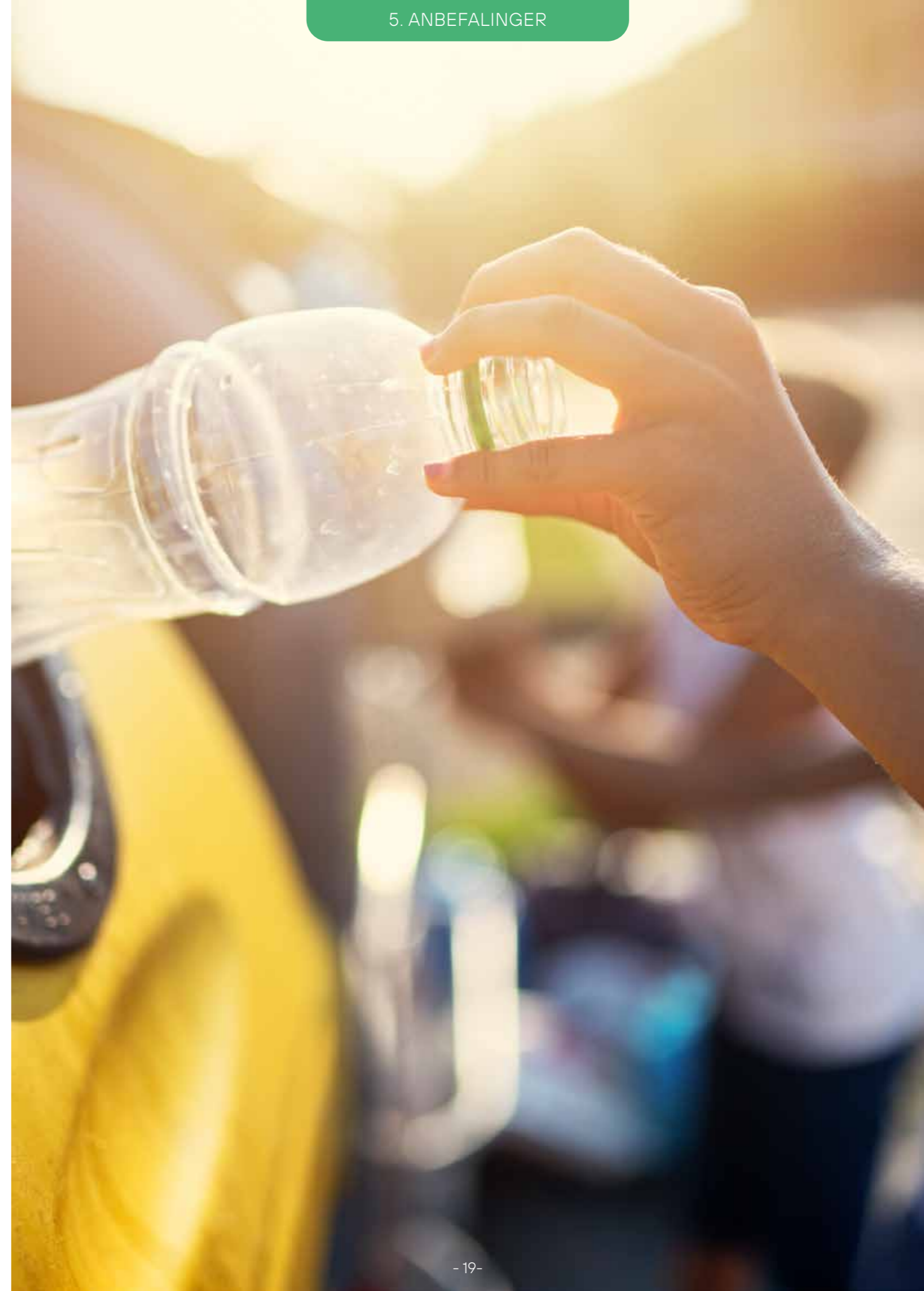
Prioriterede anbefalinger for cirkulær økonomi:

National handlingsplan
for cirkulær økonomi i
bygge- og anlægssektoren

Etablering af videns-
og datahub

5. ANBEFALINGER

33 anbefalinger til øget bæredygtighed i bygge- og anlægssektoren

BIODIVERSITET

Beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer

Handletanken har udviklet fem anbefalinger, der er afgørende for opnåelse af målsætningen om en naturpositiv byggebranche senest i 2030. Heraf er to anbefalinger særligt prioriteret.

Der er behov for styrket viden og information om biodiversitet i bygge- og anlægssektoren. Handletanken anbefaler derfor, at sektoren udvikler en samlet handlingsplan for biodiversitet, der sætter fokus på en fælles referenceramme om byggeriets betydning for biodiversiteten og anviser konkrete veje til forandring, at biodiversitetshensyn integreres i hele byggeriets livscyklus, og at der etableres et biodiversitetslaboratorium.

En styrket indsats for at beskytte biodiversiteten kræver et validt og præcist datagrundlag. Handletanken anbefaler derfor, der udvikles brancheværktøjer til kortlægning af hhv. on-site- og off-site påvirkning på biodiversitet. Værktøjerne skal sikre enighed om metoder, værktøjer og datagrundlag på tværs af aktørerne i branchen.

Prioriterede anbefalinger for biodiversitet:

Værktøj til kortlægning af on-site indvirkning på biodiversitet

Værktøj til kortlægning af off-site indvirkning på biodiversitet

Liste over anbefalinger

Modvirkning af klimaforandringer gennem CO2-reduktioner

1. **Stramning af CO2-krav til bygninger og styrkelse af LCA-metoden** ▲
2. **Anlægslov med bæredygtighedskrav til anlægsprojekter** ▲
3. **Regelforenkling med fokus på bæredygtighed** ▲
4. Bæredygtighed skal fylde mere i offentlige indkøb
5. Styrket styring af offentlige projekter med fire bundlinjer
6. **Energieffektivisering af den eksisterende bygningsmasse** ▲
7. Designoptimering mod overdimensionering i anlægsprojekter
8. **Mindre nedrivning og mere renovering og transformation** ▲
9. Bedre samarbejde gennem fleksibilitet og dialog i udbudsprocesser
10. **Fælles sprog og struktur for bygge- og anlægsdata** ▲ ●
11. Harmonisering af markedet for søgemaskiner og produktinformation
12. National datahub for forbrugsdata og affald
13. Ny beregningsfaktor for realkredit-finansiering af bæredygtigt byggeri
14. Klar vejledning til dokumentation af bæredygtige investeringer
15. CO2-fangst fra cementproduktion

Overgang til cirkulær økonomi

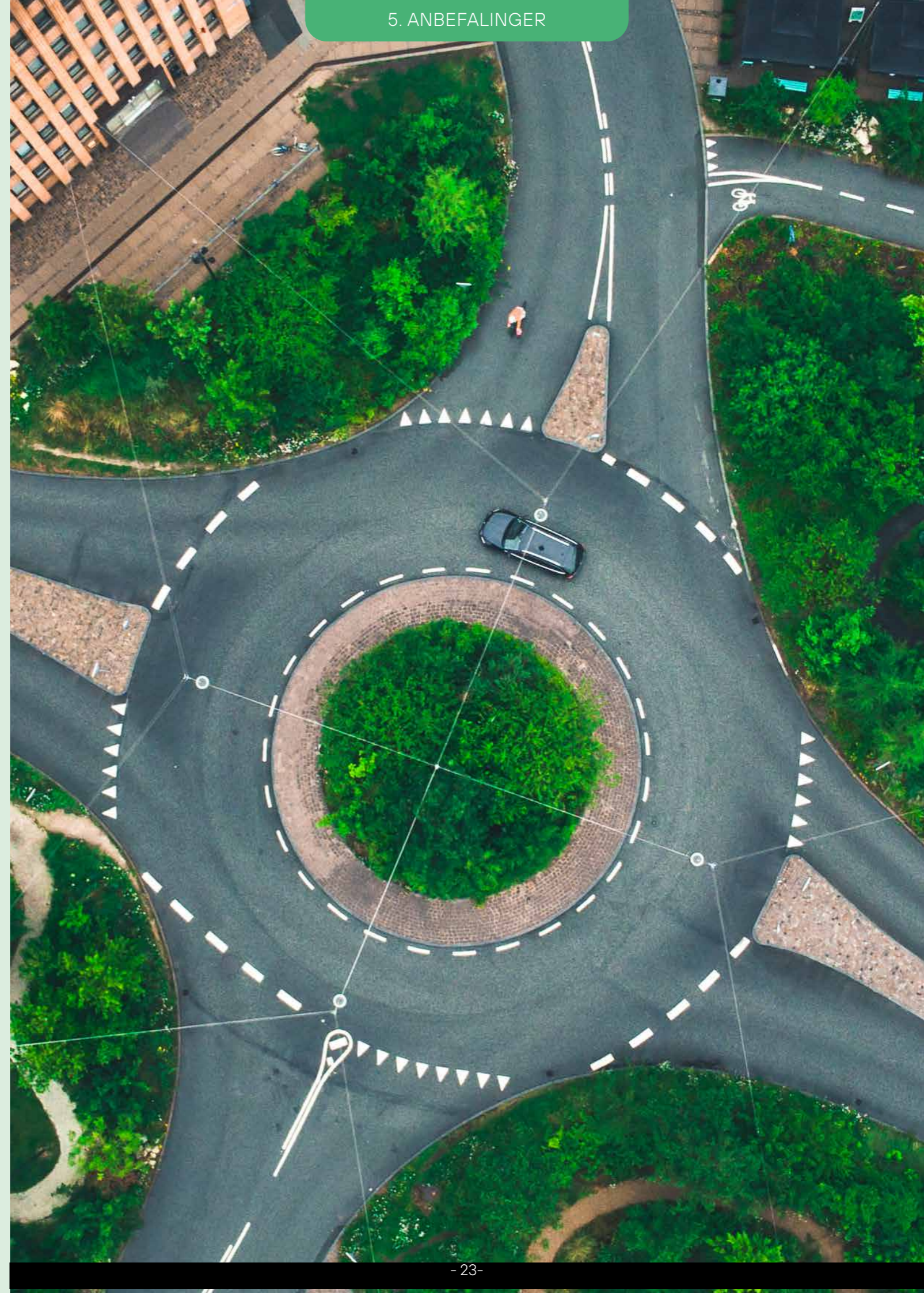
16. Standardisering af dokumentation for genbrugsmaterialer
17. Brug af miljøscreeninger i kreditvurderingsproces
18. **Handlingsplan for cirkulær økonomi i bygge- og anlægssektoren** ▲ ●
19. Rammebetingelser for cirkulær økonomi i bygningsreglementet
20. Reduktion af spild og affald i byggedesign- og proces
21. Markedsmodning for bæredygtigt byggeri
22. Støtte til overholdelse af EU-målsætninger for kemisk indhold i byggematerialer
23. Eksperimenterende byer via dispensationsordninger
24. National strategi for forskning og innovation i bygge- og anlægssektoren
25. **Etablering af videns- og datahub** ▲ ●
26. Centralisering af bygningsdata til drift, renovering og vedligehold
27. Opkvalificering i bæredygtighed for udførende entreprenører
28. Opbakning til risikofond for hurtigere byggeinnovation

Beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer

29. Handlingsplan for biodiversitet med fokus på oplysning og handling
30. Biodiversitet i byplanlægning, design og drift
31. **Nationalt værktøj til kortlægning af on-site indvirkning på biodiversitet** ▲ ●
32. **Værktøj til kortlægning af off-site indvirkning på biodiversitet** ▲
33. Nationalt laboratorium for biodiversitet

▲ = Prioriterede anbefalinger

● = Fyrtårnshandlinger

6.VI SKAL I GANG MED DET SAMME

I erkendelse af den akutte nødvendighed af de klimaudfordringer, som verden og den danske bygge- og anlægssektor står overfor, har Handletanken identificeret fem handlinger – såkaldte fyrtårnshandlinger – der kan igangsættes øjeblikkeligt og skabe synlige og målbare resultater inden for en overskuelig fremtid. Fyrtårnshandlingerne kræver et tæt og løbende samarbejde mellem aktørerne i hele bygge- og anlægssektoren.

De fem fyrtårnshandlinger, der forventes at levere konkrete resultater allerede i 2024, vil føre til mere datadrevne og bæredygtige beslutninger blandt sektorens aktører gennem et stærkt strategisk fokus på cirkularitet, en styrkelse af en vidensbaseret og innovativ bæredygtighedskultur på tværs af hele værdikæden samt en kvalificeret kortlægning af sektorens indvirkning på biodiversiteten.

**DE FEM
FYRTÅRNSHANDLINGER
FORVENTES AT
LEVERE KONKRETE
RESULTATER ALLEREDE
I 2024**

De fem fyrtårnshandlinger

CO2

**Fælles sprog og struktur
for bygningsdata**

Handletanken anbefaler, at der etableres fælles strukturer og standarder for bygge- og anlægsdata. Den fælles referenceramme og struktur vil styrke mulighederne for samarbejde i sektoren, give nye muligheder for innovative data-drevne løsninger og bidrage til at standardisere og optimere digitale processer på tværs af hele værdikæden med styrket kvalitet og højere effektivitet til følge.

BIODIVERSITET

**Værktøj til kortlægning af
on-site indvirkning på biodiversitet**

Handletanken anbefaler videreudvikling af en allerede udviklet prototype (bynatur.app) til et fælles værktøj til kortlægning af on-site indvirkningen på biodiversitet i forbindelse med bygge- og anlægsprojekter. Ved at skabe et fælles fundament, kan indvirkningen opgøres konsistent på tværs af aktører i sektoren, og der skabes mulighed for løbende at monitorere ændringer og identificere tiltag med potentiale for at styrke biodiversiteten.

CIRKULÆR ØKONOMI

**National handlingsplan for cirkulær
økonomi i bygge- og anlægssektoren**

Handletanken anbefaler, at bygge- og anlægssektoren udarbejder en fælles målsætning og handlingsplan for at fremme cirkulær økonomi, som bygger videre på regeringens strategi for cirkulær økonomi fra 2018 og Realdanias roadmap på området. Handlingsplanen skal fokusere på mål, strategi, regulering, teknologier, kultur og kompetencer og vidensdeling og skal drives af sektoren med bred involvering af hele værdikæden.

**Etablering af
videns- og datahub**

Handletanken anbefaler, at der etableres en videns- og datahub til indsamling, systematisering og formidling af viden om bæredygtighed i sektoren. Datahubben skal give sektorens aktører et erfaringsbaseret og data-drevet fundament for at træffe informerede beslutninger om bæredygtighed. Datahubben skal understøttes af krav om lovpligtig deltagelse for større offentlige projekter for at accelerere udbredelsen og effekten.

Opdatering af baseline hvert andet år

Handletanken anbefaler, at baseline beregningerne for bygge- og anlægssektorens CO2-aftryk, omstillingen til cirkulær økonomi og indvirkningen på biodiversitet opdateres med nye data hvert andet år. Den løbende opdatering vil sikre, at sektoren holder trit med udviklingen og de forudsætninger, der ligger bag formuleringerne af Handletankens ambitioner, samt prioriterer opmærksomhed og ressourcer der, hvor behovet er størst.

De fem fyrtårnshandlinger udgør et kraftfuldt og konkret spring fremad mod en mere bæredygtig bygge- og anlægssektor. En sektor, der løbende reducerer sit ressourcspild og øger sit bidrag til Danmarks overordnede bæredygtigheds mål. Med dette fundament kan vi arbejde målrettet for at skabe den bæredygtige omstilling, der er afgørende, ikke blot for sektorens fremtid, men for hele samfundets.

Vi har ikke råd til at vente; tiden til handling er nu!

BYGGERIETS HANDLETANK[🌿] FOR BÆREDYGTIGHED

